

Jaarplan 2023

Aanleiding

Net als in andere delen van Nederland worden wij in Noord-Kennemerland geconfronteerd met grote uitdagingen in de zorg, het welzijn en wonen voor ouderen. Het aantal ouderen neemt toe. De zorgvraag van de ouderen die wonen in de regio Noord-Kennemerland verandert. Ook de gezondheidsverschillen tussen mensen die in verschillende wijken wonen, nemen toe. Bovendien stijgen de zorgkosten, staat de arbeidsmarkt voor zorg en welzijn onder druk en zijn er steeds meer geschikte woningen voor ouderen nodig. Gezamenlijk hebben we de belangrijkste uitdagingen vastgesteld voor de komende jaren en gaan we onderzoeken wat nog meer nodig is om deze uitdagingen zo goed mogelijk het hoofd te bieden. Hierbij gaat het om de toename van het aantal ouderen met een zorgvraag waaronder de stijging van het aantal mensen met dementie en andere chronische ziekten, de arbeidsmarktproblematiek in de zorg en de woningmarktproblemen. De algemene conclusie is dat we niet door kunnen gaan op de 'oude' weg. We realiseren ons dat we elkaar nodig hebben om de zorg voor ouderen zo optimaal en toekomstbestendig in te richten. Daarom zijn we VONK gestart.

Wat is VONK?

Vonk is een samenwerkingsverband van ouderen, professionals, regionale zorg- en welzijnsorganisaties, woningcorporaties, gemeenten en zorgverzekeraar in Noord-Kennemerland. Met als doel ook in deze regio de zorg voor ouderen duurzaam te organiseren.

Onze gezamenlijke ambitie

Ons doel is dat ouderen langer veilig en met behoud van kwaliteit van leven thuis kunnen wonen, waar nodig ondersteund met informele en formele zorg en ondersteuning om vanuit eigen kracht en regie optimaal te kunnen deelnemen aan de maatschappij.

Juiste zorg op de juiste plek

We werken aan onze ambitie vanuit de Juiste Zorg op de Juiste Plek beweging. Deze beweging is voortgekomen uit een landelijk besef dat de kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg op termijn ernstig onder druk komen te staan als we niets veranderen. De benodigde veranderingen vragen om een nieuwe manier van denken en doen en het organiseren van oplossingen op populatieniveau in plaats van organisatieniveau. We werken hiervoor actief samen met ouderen en naasten.

Wat doen we?

In 2023 bestaat onze agenda uit twee soorten activiteiten.

1. We voeren projecten uit die domeinoverstijgend zijn en waarbij we inzetten op een verandering/verschuiving in het zorglandschap. Al doende ontdekken we wat werkt en vanuit het kleine, pakken we het steeds groter aan en schalen we op naar de hele regio. Daarnaast bieden we een platform voor het ontwikkelen van nieuwe ideeën om de zorg voor ouderen te verbeteren.
2. We organiseren bijeenkomsten. Deze bijeenkomsten kunnen plaatsvinden in VONK breed verband of juist georganiseerd worden rondom een thema of project. Doelstelling kan inhoudelijke uitwisseling zijn, maar er is ook behoefte aan gesprekken die de beelden over de verschillende domeinen en organisaties inzichtelijk maakt.

Projecten

- Valpreventie: We werken toe naar een integrale aanpak voor valpreventie voor drie doelgroepen - vitale ouderen, ouderen met valgevaar en ouderen die al eens gevallen zijn - met ouderen, gemeenten, paramedici, zorg- en welzijnspartijen en VGZ. Momenteel is de aanpak versnipperd en de toegang en financiering idem. We beginnen met het opzetten van een netwerk valpreventie, we onderzoeken welk aanbod er is en of dit wordt gevonden en benut door ouderen. We kijken naar wat er nog ontbreekt om een volledig aanbod te hebben voor de verschillende doelgroepen. En we gaan onderzoeken hoe we kunnen gaan voorkomen dat ouderen gaan vallen. Preventie is noodzaak.
- Fit en vitaal 65+: We zetten in op preventie van chronische ziekten, waaronder dementie, door passende leefstijlprogramma's aan te bieden en bestaande programma's beter onder de aandacht te brengen. Hierbij richten we ons op leefstijlprogramma's die aansluiten bij de behoefte van ouderen en zorgstandaard dementie, gericht op het voorkomen van dementie en chronische ziekten. Bestaande programma's (zowel basisvoorzieningen als eerstelijns) willen we waar nodig en mogelijk aanpassen in samenwerking met de partijen die dit aanbieden, zodat ze inzetten op factoren die dementie en/of chronische ziekten voorkomen. Ook proberen we de betrokken partijen en in het belang van de inwoners beter te laten samen werken.
- Gezonder oud in geclusterde woonvormen: Met het project G'oud ('Goed oud') streven we ernaar om senioren de mogelijkheid te geven om langer gezond en veilig in een zelfstandige setting te blijven wonen in hun eigen wijk. We werken in bestaande wooncomplexen aan het creëren van een gemeenschap in de wijk waarbij de bewoners zich betrokken voelen. Zo willen we bijdragen aan kwaliteit van leven en de eenzaamheid van bewoners verkleinen. Doordat we de dienstverlening vanuit wonen-, zorg- en welzijnsaanbieders beter op elkaar afstemmen, ervaren bewoners de ondersteuning als een logischer geheel en is het minder verwarrend waarvoor ze bij wie terecht kunnen. Dit past bij de landelijke ontwikkeling dat oudere mensen langer zelfstandig thuis wonen. We onderzoeken ook of het dan makkelijker wordt meer informele hulp te genereren.
- Mantelzorgondersteuning en respijtzorg: Iedere gemeente heeft een vorm van laagdrempelige mantelzorgondersteuning, vaak in nauwe samenwerking met lokale (welzijns)partners. We onderzoeken wat het aanbod en de behoefte is aan logeer-/respijtzorg, en wat het vraagt om dit aanbod te verruimen en aan te laten sluiten op de behoefte van ouderen en hun naasten. We stemmen de processen rondom mantelzorgondersteuning af met gemeenten en zorgpartijen en we vergroten de betrokkenheid om respijtzorg zo makkelijk en eenduidig mogelijk beschikbaar te stellen voor mantelzorgers. Een ander deel van de opdracht is erop gericht om respijtzorg bovenregionaal (Noord-Kennemerland, de kop van Noord-Holland en West-Friesland) te integreren in het digitale platform Mantelzorgvrij.nl. Dit platform is een initiatief van het Mantelzorgcentrum en is de plek waar mantelzorgers uit Noord-Holland Noord betaalbare respijtzorg kunnen vinden. Hier komen vraag en aanbod van respijtzorg bij elkaar en kan de mantelzorger kostbare vrije tijd inplannen.
- Doorstart van het onderwerp sociale benadering dementie: Met dit project willen we thuiswonende ouderen met (beginnende) dementie helpen bij het behoud van de

kwaliteit van leven met inzet van eigen netwerk waar dat kan en met de inzet van minder professionals. We stimuleren de inzet van het netwerk uit de sociale omgeving en gaan uit van de sociale benadering dementie hierbij. We brengen alle lopende initiatieven in onze regio in kaart en bekijken op basis van een aantal scenario's hoe we de zorg voor mensen met een beginnende vorm van dementie het beste kunnen ondersteunen. Welke randvoorwaarden zijn hiervoor nodig? Welke partijen moeten betrokken zijn en wie heeft welke rol. Op basis van de scenario's gaan we een aanpak uitwerken die onder een eigen naam in de regio uitgetoetst kan worden in een pilot en uitgerold kan worden. Voorkomen of uitstellen van dementie is noodzaak om iedereen straks te kunnen helpen. Ook dat maken we onderdeel van dit project.

- Woononderzoek: De veranderende demografie is één van de grootste uitdagingen voor Nederland. Er is sprake van een combinatie van vergrijzing en ontgroening. Een van de vragen die hierdoor op ons afkomen is 'hoe huisvesten we een groeiende bevolking met passende en betaalbare huisvesting voor ouderen?' Tegelijkertijd zien we ook dat mensen ouder worden en de kans op één of meerdere chronische aandoeningen en daarmee ook de vraag naar zorg en ondersteuning toeneemt. Dit in combinatie met nijpende personeelstekorten en het relatief afnemen van zorgbudgetten maakt de uitdagingen groot. Om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden, is dit project erop gericht om lokaal maar vooral regionaal inzicht te krijgen in de woon- en zorgvormen voor ouderen zoals die in de toekomst nodig zullen zijn. Variërend van zelfstandig wonen, al dan niet met ambulante hulp, tot het verzorgd wonen op een plek waar intensieve zorg tot de laatste dag kan worden geboden.

Deze gedeelde analyse van de woonzorgopgave in de regio vormt de basis voor een goede afstemming op regionaal niveau. Er zal immers niet bij elke gemeente passend aanbod zijn, gegeven de behoefte. Bij bepaalde zorgvormen is het juist nodig om het aanbod op regionaal niveau te organiseren. Dit geldt zowel voor intramurale plekken als woonzorgvormen tussen zelfstandig thuis en intramuraal in. Door de lokale en regionale situatie, wensen, trends en ontwikkelingen in beeld te brengen, komen we erachter wat precies de opgaven zijn op gebied van wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid. Vervolgens ligt er een opdracht voor VONK om met de verschillende publieke en private partners tot toekomstbestendige samenwerking te komen.

Bijeenkomsten:

- Een VONK-brede bijeenkomst waar we de projecten van VONK toelichten en de dialoog aangaan met professionals, burgers en bestuurders.
- Kleinere bijeenkomsten rondom een thema of project.
- Bijeenkomsten die zijn ingericht om de beelden die we over elkaar hebben te verkennen en te checken en kijkjes in elkaars keukens te nemen.

Website: www.vitaaloudnk.nl

Contact

Eefje Verhoof

Programmamanager VONK

eefje.verhoof@zorgcirkel.nl

